

Telegrafu

Organ național-bisericesc

Nr. 6

Procuratura de stat

(Of.)

Loco

Str. Schewis

Abonamentul:

Un an 80 Lei. — Șase luni 40 Lei.

Trei luni 20 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafu Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoială ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegrafu Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Căsătoria Prințului Carol

Prin binecuvântarea divină, chemată în biserică dreptmăritoare a răsăritului, s'au unit în ziua de 10 Martie 1921, pentru o viață întreagă, moștenitorul nostru de tron, A. S. R. Principele Carol și A. S. R. Principesa Elena a Greciei.

Principele Carol, cel dintâi moștenitor de tron al țării mărite, este născut pe pământ românesc, a crescut în mijlocul unui bun și blând popor, ale cărui aspirații le-a înțeles și aprobat. În momentele mari ale istoriei a stat alături de oștenii săi, luptând și suferind deopotrivă cu cei credincioși idealului național.

Principesa Elena, frumoasa și gingașa mireasă, venită de pe pământul poeziei și al artelor, va fi întâmpinată în țara

dela Dunăre cu toată dragostea și tot devotamentul de care este capabil un nobil neam de oameni.

Căsătoriile princiare, dintre cele două case domnitoare, formează o și mai puternică legătură între două națiuni, pentru care se deschide după război o nouă epocă de înflorire mult promițătoare.

În haina sărbătorilor și primeniți în corp și suflet, înălțăm rugăciuni în toate bisericile țării pentru lunga și neturburată fericire a mirilor princieri. Indurarea cerului să-și reverse bogăția bunătăților nesfârșite asupra iubitului nostru Prinț Carol și asupra alesei inimii Sale, a Principesei Elena, și a întregii dinastii române.

Nr. 1201 Plen.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza Transilvaniei

În anul acesta la Dumineca Tomii expiră mandatele deputaților aleși la sinodul arhidiecezan pe periodul din urmă 1918, 1919 și 1920, și este a se face o alegere nouă pentru un nou period de 3 ani: 1921, 1922, 1923, care se va începe cu Dumineca Tomii în anul curent, observându-se exact și la aceste alegeri dispozițiunile din Statutul organic § 91 și din regulamentul votat de sinodul arhidiecezan din anul 1899 pentru alegerile sinodale, care regulamentul este adnexat la protocolul aceluși sinod sub litera G. paginile 123—138.

După înființarea consistorului ortodox român din Cluj, cu parohiile din 12 protopiate trecute la acea dieceză nouă, pentru parohiile rămase la arhidieceză s'a făcut o nouă împărțire a cercurilor electorale, care s'a publicat prin circularul consistorial din 6 Februar 1921 Nr. 3731/1920 în ziarul Telegrafu Român Nr. 13, pentru orientarea publicului nostru, cu observarea, că alegerile pentru sinodul arhidiecezan pe noul period de trei ani 1921—1923 se vor face după această nouă arondare în cazul când noua dieceză a Clujului va afla sancțiunea convenită la locurile cu cădere.

Având încunoștiințarea oficială, că la locurile cu cădere noua dieceză a Clujului nu întâmpină greutăți, prin aceasta dispunem alegerile sinodale pe periodul 1921—1923 în special numai pentru arhidieceză fără părțile trecute la noua eparhie a Clujului. În scopul acesta se ia ca bază noua împărțire a cercurilor electorale, publicată prin circularul consistorial din 6 Februar 1921 Nr. 3731 Plen. amintit mai sus.

Împărțirea cercurilor o reproducem din nou și în circularul acesta, care este următoarea:

1. **Cercul Sibiu.** Locul central Sibiu. Comunele: Bungard, Cristian, Gușterița, Loamneș, Mohu, Ocna-de-jos, Ocna-de-sus, Reșinar, Râusadului, Rusciori, Ruși, Sadu, Sibiu (cetate), Sibiu sub. Iosefin, Sibiu sub. inferior, Slimnic, Șelimber, Șura-mare, Tălmăcel, Turnișor.

2. **Cercul Săliște.** Locul central Săliște. Comunele: Aciliu, Alămor, Amnaș, Cacova, Galeș, Gurarului, Mag, Săcel, Săliște, Sibiel, Titișca, Topârcea, Vale, Ludoș, Rod.

3. **Cercul Mercurea.** Locul central Mercurea. Comunele: Boz, Călnic, Cărpiniș, Cunța, Deal, Gârbova, Jina, Mercurea, Poiana, Reciu, Sângătin, Spring, Vingard, Apoldul-de-jos, Apoldul-de-sus, Dobârca.

4. **Cercul Sebeș.** Locul central Sebeș. Comunele: Cacova, Căpâlna, Cioara, Daia, Lancrăm, Laz, Loman, Oarda-de-sus, Petrișlău, Pianul-de-jos, Pianul-de-sus, Răchita, Răchita-Purcăreț, Rehău, Săsciori, Sebeș, Sebeșel, Sibisani, Șugag, Tărtăria, Vințul-de-jos.

5. **Cercul Blaș.** Locul central Blaș. Comunele: Armeni, Bachnea, Berghin, Beșineu, Blaș, Bobohalma, Bogatu, Broșteni, Căpâlna-de-sus, Cetatea-de-baltă, Chesler, Cinade, Ciugud, Colibi, Coroiu Sânt Martin, Cuștelnic, Drâmbariu, Gusu, Hașag, Hepria, Laslăul-român, Lepindea, Limba, Lupu, Mihaiș, Oarda-de-jos, Ohaba, Păuca, Șomfalău, Șoimușul-român, Tău, Țapu, Totoiu, Subpădure, Suplac.

6. **Cercul Orăștie.** Locul central Orăștie. Comunele: Balomir, Beriu, Binținț, Bucium, Castău, Dâncul-mare, Dâncul-mic, Gelmar, Ludești, Măgura, Mărtinești, Orăștie, Orăștioara-de-jos, Orăștioara-de-sus, Petreni, Pischinț, Pricaz, Romoz, Romoșel, Sereca, Sibișelul-vechiu, Sibișelul-nou, Șibot, Simeria, Tămășasa, Tolția-mare, Turdaș, Vaideiu, Vinerea.

7. **Cercul Deva.** Locul central Deva. Comunele: Almașul-mic, Almașul-sec, Băcia, Băncuț, Bărcea-mică, Bărsău, Bejan, Biscaria, Boholt, Caenelul-de-jos, Cârjiți, Cetejul-de-sus, Chergeș, Chiscadaga, Cristur, Dealul mare, Deva, Fizeș, Fornădia, Hărău, Hondol, Lesnic, Măgura, Nevoies, Noșag, Sânt-Andree, Secăramb, Seliștioara, Șoimușul mureșan, Suligete, Tâmpa, Vălișoara, Varmaga, Vulceș, Băița, Crăciunești, Ormindea.

8. **Cercul Hașeg.** Locul central Hașeg. Comunele: Băiești, Bărești, Covrăgiu, Federi, Fizești, Gânța, Hașeg, Livezeni, Luncani, Lupeni, Măceș, Nucșoara, Ohaba-de-sub-peatră, Petrila-Brad, Petrila-Lunca, Petrila-Poeni, Petroșeni, Rea,

Ruși, Rușor, Sălașul-de-sus, Sânpetru, Streiu-Plopi, Vâlcelele-bune, Vâlcelele-rele, Vulcan.

9. **Cercul Hunedoara.** Locul central Hunedoara. Comunele: Alun, Baia lui Craiu, Batiz, Booz, Cerbel, Cerișor, Cinciș Găunoasa, Ghelar, Hășdeu, Hunedoara, Josani, Lelese, Mănierău, Nădăștia-de-jos, Nandru-Vale, Paștișul-mare, Ruda, Sâncraiu, Nădăștia-de-sus, Socet, Teliuc, Ziaști, Bătălariu, Boșorod, Chitid, Grid, Ocoliuș-mare, Ocoliușul-mic, Sfântă Maria-de-peatră, Silvașul de sus, Streiu-Săcel, Streiu-Sângeorgiu, Valea-Sângeorgiu.

10. **Cercul Ilia.** Locul central Ilia. Comunele: Almaș-Seliște, Băcia, Bărești, Booz, Brădășel, Branșca, Burjuc, Câmpuri Câmpeni-Surduc, Cărmăzinești, Cerbia, Certejul de jos, Fueș Băgara, Furcșoara, Gialacuta, Glodghilești, Godinești, Gothatea, Gurasada, Ilia, Micănești, Mureș Bretea, Sârbi, Tătărești, Visca, Vorța, Zam, Briznic, Dobra, Lăpușnic, Secămaș.

11. **Cercul Geoagiu.** Locul central Geoagiu. Comunele: Almașul mare-Brădet, Almașul mare-Joseni, Almașul mare-Suseni, Almașul-de-mijloc, Almașul-mic, Ardeu, Băcăia, Băcăinți, Balșa, Bobâlna, Boiu, Bozeș, Bulbuc, Ceru-Băcăinți, Cibu, Cigmeu, Feredeș, Folt, Geoagiul-de-jos-Joseni, Geoagiul-de-jos-suseni, Glod, Homorod-Joseni, Homorod-Suseni, Mada, Mermezeu-Văleni, Nădăștia, Poiana, Porcurea, Rapoltul-mare, Rapoltul-mic, Renghet, Stăvini, Techereu, Uroiș. Valea-Epii, Valea-mare, Voia, Baștea, Bătrina, Fintoag, Lăpușul-de-jos, Lăpușul-de-sus, Mihăești, Muncelul-mare, Panc, Poenița-Tomii, Rădulești, Roșcani, Teiu, Tisa.

12. **Cercul Zarand.** Locul central Brad. Comunele: Birtin, Blăjeni-Criș, Blăjeni-Grosuri, Blăjeni-Plău, Blăjeni-Sat, Brad, Buceș, Vulcan, București, Bulzești-de-jos, Bulzești-de-sus, Cănel, Căraci, Cărstău, Cebea, Crisciori, Curechi, După peatră sat, După peatra Valea Porcuri, Grohot, Herțegani, Juncul-de-jos, Lunca, Luncoiu-de-jos, Luncoiu-de-sus, Mesteacăn, Mihăleni, Peștera, Podele, Potingani, Prihodite, Ribicioara-de-jos, Ribicioara-de-sus, Ribița, Rișca, Rovina, Ruda, Scroafa, Săliște, Șesuri, Stânjina-de-jos, Stânjina-de-sus, Tomnatecu-de-jos, Tomnatecu-de-sus-Trestia, Țărășel, Vaca, Valea-Brad, Zdrăpți.

13. **Cercul Mediaș.** Locul central Mediaș. Comunele: Agârbiciu, Almaș, Așel, Biertia, Bișel, Brateiu, Buzd, Copsa-mare, Copsa-mică, Curciu, Dârlos, Dupușdorf, Elisabetopole, Ernea-săsească, Frăua, Hășag, Hundorf, Idici, Mediaș, Moșna, Motișdorf, Păucea, Rechișdorf, Șaldorf, Șaros, Șeica-mare-Șmig, Șoia, Ștenea, Velt, Veseud, Vorumloc, Boian, Crăciunel, Beș, Criș, Daneș, Hetur, Felța, Jacul-român, Laslea-mare, Nadeșul-săseș, Seleușul-mare.

14. **Cercul Sighișoara.** Locul central Sighișoara. Comunele: Andrașfalău-rom., Bodogaia-inferioară, Boiul-mare, Criș, Feleșg, Ferihaz, Galamfalău-mare, Hașfalău, Hendorf, Malencrav, Noul-săseș, Retișdorf, Șaeș, Șard, Șarpotoc, Saschiz, Sas-Daia, Sighișoara, Țelina, Trapold, Vidacul român, Zoltan, Agoștin, Archiș, Bogata O'teană, Bundorf, Cața, Cohalm, Crihalma, Draos, Mateiaș, Merchiaș, Paloș, Ștenea, Ungra.

15. **Cercul Treiscaune.** Locul central Sântul George. Comunele: Aita-mare, Arini, Arpățac, Bacitelec, Barcan, Belini, Boroșneu-mic, Brețcu, Budila, Cernatu-de-jos, Chezi-Mărtinș, Chichiș, Covasna, Dobârlău, Doboli-de-jos, Heghig, Intorsura-Buzău, Lisneu, Marcoș, Micau-

falău, Ozun, Poiana-sărată, Sângeorgiu, Sita-Buzău, Teliu, Vama-Buzău, Vâlcele, Zăbala, Zagon.

16. **Cercul Braşov.** Locul central Braşov. Comunele: Apaşa, Bacifalu, Bod, Braşov-Cetate, Braşov-Dârste, Braşov-Scheiu, Braşov-Stupini, Braşov-Tocile, Braşov-Vechiu, Cernatu, Crizbav, Feldioara, Hălchiu, Herman, Măgheruş, Preşmer, Purcăreni, Rotbav, Sâmpetru, Satu-lung bis. sf. Adorm., Satu-lung bis. Arh., Târ-lungeni, Țințari, Turcheș, Zizin.

17. **Cercul Bran.** Locul central Codlea. Comunele: Cheia, Codlea, Cristian, Fundata, Ghimbav, Holbav, Măgura, Moeciul-de-jos, Moeciul-de-sus, Pestera, Poiana-Mărului, Poarta, Predeal, Râșnov, Șimon bis. nouă, Șimon bis. vechie, Șirneș, Șohodol bis. nouă, Șohodol bis. vechie, Tohanul-nou, Vlădeni, Vulcani, Zărnești.

18. **Cercul Făgăraș.** Local central Făgăraș. Comunele: Beclean, Berivoii-mari, Berivoii-mici, Breaza, Comăna-de-jos, Comăna-de-sus, Cuculata, Dridif, Făgăraș, Galați, Grid, Herseni, Hurez, Lisa, Ludișor, Luța, Mândra, Mărgineni, Părău, Perșani, Recea Telichiană, Riușor, Rucăr, Sămbăta-de-jos, Sămbăta-de-sus răs., Sămbăta-de-sus-apus., Șercăița, Șinca-nouă, Șona, Toderița, Veneția-de-jos, Veneția-de-sus, Voila, Voivodenii-mari, Voivodenii-mici.

19. **Cercul Avrig.** Locul central Avrig. Comunele: Arpașul-de-jos, Arpașul-de-sus, Avrig, Colun, Corbii Drăguși, Feldioara, Glâmbocă, Oprea-Cârțișoara, Porcești, Porumbacul-de-jos, Porumbacul-de-sus-apus., Porumbacul-de-sus-răs., Sărata, Scorel, Sebeșul-de-jos, Sebeșul-de-sus, Viștea-de-jos, Viștea-de-sus, Boița, Săcădate, Streza Cârțișoara, Ucea-de-jos, Ucea-de-sus, Cornățel, Nucet, Roșia.

20. **Cercul Agnita.** Locul central Agnita. Comunele: Agnita, Alțina, Bărghiș, Bendorf, Bruili, Cichindeal, Cincu mare, Chirpăr, Coveș, Fofeldea, Găinari, Ghijasa-de-jos, Hosman, Hundrubechiu, Iacobenii, Ighidșor, Ilimbav, Măgărel, Marpod, Mergindeal, Nocrichiu, Proștea, Rodbav, Ruja, Săsăuș, Seliștat, Șomărtin, Șoars, Șulumberg, Toarcla, Vecerd, Veseud, Zlagna, Vurpăr, Crihalma, Dăișoara, Fântâna, Felmer, Hălmeag, Jibert, Lovnic, Mucundorf, Roadăș, Ticușul-Român, Valendorf, Varghiaș, Bohoț, Calbor, Cincșor.

Conspectul comisarilor consistoriali pentru alegeri atât pentru colegiile electorale preoțești, cât și dintre mireni pentru colegiile de scrutinu mirenești, se aclude la circulară sub litera A, iar timpul pentru diferitele momente ale actului electoral se fixează după după calendarul vechiu și cu valoare pentru arhidieceză astfel:

a) Pentru alegerea deputaților din cler *Vineri 26 Martie a. c. v.*

b) Anunțarea sinoadelor parohiale se face în Dumineca a 3 a din postul mare, în *21 Martie a. c. v.*

c) Alegerile se fac în Dumineca a 4-a, în *28 Martie st. v.*

d) Scrutiniul se face în Dumineca a V-a din post, în *4 Aprilie a. c. st. v.*

Ca să aibă sinoadele parohiale și acuma înlesnirile posibile, se aclude la acest cercular sub B, pentru fiecare comună matre câte un exemplar de blanchetă pentru protocolul electoral și câte o covertă acomodată pentru două sigile, în care să se pună protocolul electoral încheiat, subacris și sigilat conform regulamentul premenționat. Se recomandă sinoadelor parohiale electorale a fi cu grijă, ca blanchetele de protocoale să fie exact îndeplinite, să nu lipsească lista generală a membrilor sinodali, prezentată în formă autentică, și să nu se întâmple defecte de sigile la protocoale și la coverte, sau vreo întârziere cu prezentarea protocoalelor la comisarul consistorial.

În special oficiile parohiale se fac atente, să studieze bine normele din regulament, ca la actul alegerii să poată da factorilor chemați toate deslușirile necesare, și să nu lipsească nimic din cele prescise, rămânând fiecare oficiu parohial sub grea răspundere pentru scăderile ce ar proveni din vina lui.

Oficiile protopresbiterale primesc deodată cu acest cercular un număr corăspunzător de cercularie spre distribuirea neamănată la fiecare oficiu parohial din tractul său spre știre și conformare.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 20 Februar 1921.

Dr. Ilarion Pușcariu,
vicar arhiepiscopesc.

Nicolae Colan,
secretar consistorial.

Comisari consistoriali

Comisari consistoriali pentru alegerile de deputați preoțești, respective pentru scrutiniul alegerilor de deputați mireni la sinodul arhidiecezan, s'au numit următorii domni:

a) Pentru alegerile din cler:

1. În cercul Sibiu: Mateiu Voileanu, as. cons. în Sibiu.
2. În cercul Săliște: Dr. Dum. Borcea, protopop în Săliște.
3. În cercul Mercurea: Avram Pecurariu, protopop în Mercurea.
4. În cercul Sebeș: Sergiu Medean, prot. în Sebeș.
5. În cercul Blaj: Nicolae Todoran, prot. în Cetatea de baltă.
6. În cercul Orăștie: Vasile Dămșa, prot. în Orăștie.
7. În cercul Deva: Dr. Ioan Dobre, prot. în Deva.
8. În cercul Hațeg: Dr. Cornel Popescu, protopop în Hațeg.
9. În cercul Hunedoara: Andreiu Ludu, protopop în Hunedoara.
10. În c. Ilia: Iosif Morariu, prot. în Dobra.
11. În cercul Geoagiu: Nicolae Todea, adm. prot. Geoagiu.
12. În cercul Zarand: Pompiliu Pîso, prot. în Brad.
13. În cercul Mediaș: Romul P. cea, prot. în Mediaș.
14. În cercul Sighișoara: Dumitru Moldovan, protopop în Sighișoara.
15. În cercul Treiscaune: G. Negoescu, adm. protopop în Intorsura Buzău.
16. În cercul Braşov: Dr. Vasile Saftu, protopop în Braşov.
17. În cercul Bran: Ioan Hamsea, prot. în Zărnești.
18. În cercul Făgăraș: Nicolae Borzea, prot. în Făgăraș.
19. În cercul Avrig: Ioan Căndea, prot. în Avrig.
20. În cercul Agnita: Ioachim Munteanu, protopop în Agnita.

b) Pentru scrutiniile mirenilor:

1. În cercul Sibiu: Ioan de Preda, as. cons., avocat în Sibiu.
2. În cercul Săliște: Constantin Herța, director de bancă în Săliște.
3. În cercul Mercurea: Dr. George Măcelar, avocat în Sibiu.
4. În cercul Sebeș: Dr. Lionel Blaga, avocat în Sebeș.
5. În cercul Blaj: Dr. Dionisiu Roman, avocat în Mediaș.
6. În cercul Orăștie: Dr. A. Vlad, avocat în Orăștie.
7. În cercul Deva: Dr. V. Olariu, avocat în Deva.
8. În cercul Hațeg: Dr. Nicolae Șelariu, avocat în Hațeg.
9. În cercul Hunedoara: Dr. G. Dubleș, avocat în Hunedoara.
10. În cercul Ilia: Dr. Simion Dragomir, avocat în Ilia.
11. În cercul Geoagiu: Dr. Ioan Marghita, avocat în Geoagiu.
12. În cercul Zarand: Dr. Ioan Radu, director gimnazial în Brad.
13. În cercul Mediaș: Dr. D. Pop, avocat Mediaș.
14. În cercul Sighișoara: Aurel Popa, rev. școl. Sighișoara.
15. În cercul Treiscaune: Dr. Constantin Moga, avocat în Braşov.
16. În cercul Braşov: Dr. Iosif Blaga, dir. gimnazial în Braşov.
17. În cercul Bran: Dr. Ioachim Ciurea, avocat în Braşov.
18. În cercul Făgăraș: Dr. Octavian Vasu, avocat în Făgăraș.
19. În cercul Avrig: Dr. V. Preda, adv. în Sibiu.
20. În cercul Agnita: Dr. R. Curta, adv. în Agnita.

Petru Maior și — Unirea

III.

Și ce spune Petru Maior despre primatul papal? În legătură cu cuvintele: «Tu ești Petru și pe această peatră...», cari se întrebunțează ca principalul argument pentru primatul papei, urmaș a lui Petru, care ar fi avut scaun de episcopie în Roma, Petru Maior spune: «Dar pentru aceea să aibă mai mare Petru putere pe cât ceilalți apostoli nici cum nu lăsăm, fiindcă luminat am adevărit, că atunci când au zis Isus: Tu ești Petru și pe această peatră..., cu nimic mai mare putere decât celorlalți apostoli n'au dăruit lui Petru. Apoi, au mai mult e piatră de cât tunetul? Ca Petru să aibă mai mare putere de cât fiii tunetului, Iacob și Ioan? Au mai mult însemnează Petru de cât Pavel, de cât vasul alegerii? (Procanon p. 34.)

Și de a zis Hristos lui Petru, paște oile mele... «Apostolii doară nu sunt oii lui Petru, ci împreună sluji Evangheliei, că nu numai lui Petru, ci și celorlalți apostoli și următorilor lor se înțeleg a fi zise acele cuvinte... Că tocmai de s'ar înțelege și numai pentru Petru, și însemneze măcar ce putere cuvântul acela (paște), mai mare putere nici cum nu va însemna decât cuvintele acelea: «Precum m'au trimis pe mine Tatăl și eu trimit pre voi» și «Mergând învățați toate limbile» și altele ce s'au zis de toți Apostolii în tocma» (p. 26.)

«Iar când vei auzi (pe sfinții Părinți) dând titluri Sf. Petru și laude care se văd a însemna lui Petru a fi dată mai mare putere decât celorlalți Apostoli, («Căpetenie-corifeul Apostolilor etc.») sau Petru a fi dascăl celorlalți Apostoli, zi că aceste sunt laude, iar nu dogmă». Că alta-i a avea mai mare ferbințeală de cât alții și a fi mai îndrăzneț și mai fără frică, și alta-i a fi aceloraș dascăl și păstor și poruncitor». Sfinții părinți acum se văd a lăuda pe unul mai tare, acum pe altul, (dintre Apostoli) dară nici odinioară n'au fost mintea lor să-i osibească întru putere, ci pe toți cu dogma îi ținea: «Impodobiți cu aceeași împărtășire și a cinstei și a puterii», Sf. Ciprian (p. 39.)

Întăia ședere a papei, dobândită într-o anume vreme, a fost pe urma întâietății cetății Romei, capitala imperiului Roman. Însă «întăia ședere nu e rânduită spre aceea, ca să fie mijlocire de a ținea unirea între credincioși... Știu că pe vremea Apostolilor au fost foarte mare price pentru tăierea împrejur... Crește sfada se tulbură inimile credincioșilor... La cine aleargă creștinii? Au la Petru? Ba, ci la Sobor... (Fapt. Apost. 615) și nu Petru, ci tot Soborul au pus sfârșit pricei, au făcut pace și au ținut unirea între creștini. Soborul drept aceeaia iaste mijlocirea de a ținea unirea între credincioși, iar nu altul». «Latinii aduc înainte spre dovedirea întâietății pe Sf. Ieronim și vr'o câțva Africani, adică pe sf. Chiprian, pe Optat și sf. Augustin. Dar acestea nimica nu ne tulbură pe noi, nici din învățătura noastră nu ne scot afară. Că de ar fi această dogmă adevărată și de Dumnezeu descoperită învățătură, au socotești, că numai în Africa o ar fi descoperit Dumnezeu?... La atâția sfinți Părinți, Arhieri, Patriarci dascăli dumnezeiești în tot răsăritul... unde a început credința, unde toți Apostolii și

însuși Hristos au propovedit, tocma acolo tuturor să fie acea învățătură neștiută, neuzită din veac, tănuită și ascunsă!» Dar și acești părinți (africani) nu zic, că întâia ședere iaste mijlocirea de a ținea unirea etc... ci iaste obiceiul lor (Latinilor) a umbla, a cerca în cuvinte, în toată mișcarea și în toată slova a afla taină pentru înălțarea Papei... (p. 45.) «Drept aceea mi se pare (că) cu dreptate voi zice, că în pricea despre începătoria Papei mai mare atenție au părinții cei dela răsărit decât cei dela apus, și cu zisele lor mai tare să ne îndreptăm de cât cu a celor dela apus. Acest canon de-l vei păzi mi se pare că multe încălcături a pricei acesteia prea ușor se vor descurca». (p. 46)

Așa trece înainte autorul Procanonului dovedind, că toți arhierii sunt următori ai Apostolilor, «și așa toți arhierii în toată lumea, măcar au fost rânduite episcopiile lor de la Apostoli, măcar ba, sunt următori scaunelor Apostolilor, unul ca și altul... Aceștia, cari sunt în scaunele și cetățile în care au fost Apostolii, nu urmează să aibă ceva putere mai mare decât ceilalți, că toți episcopii întocmai sunt la putere... și stăpânirea tuturor Arhierilor iaste în tocma și din urzire nehotărâtă... și s'au pus hotare ca unul să nu treacă nici să se amestice în Eparhia altuia, aceasta numai ca să nu fie gâlceavă și price între arhierii și haos întrupopoare». (p. 51—52.)

Tot așa arată că «din titlurile ce se dau papei nu urmează (ca) papa să aibă mai mare putere decât ceilalți arhierii... pentru-că multe titluri au dat părinții papei au pentru-ca să nu facă gâlceavă pentru nimica, dacă Roma le poțtea. Au pentru-că erau în nevoi, în strânsori sau ei sau credința, pentru aceea în tot chipul scria ca să li se dea ajutor». Și astfel scoate încheierea: «Că precum episcopii cei dela răsărit așa și cei dela apus aceiași putere și întocmai cu Papă au dela Hristos dată».

Părintele Terenție

Preoțimea și credincioșii

Despre legătura sufletească dintre preoți și enoriași (credincioși) atât din Ardeal, cât și din vechiul regat, povestește un creștin în numărul de astăzi al Daciei următoarele:

Într-o Duminecă din luna August, anul trecut, am asistat, în biserica unui sat din Transilvania la săvârșirea slujbei, oficiate de preotul satului.

Lume multă, cum e la noi în regat la Paști, ori la Crăciun. După terminarea liturghiei preotul ținu o predică pe înțelesul tuturor, atât de înălțătoare și de întăritoare de credință, în cât auzai zicând mai ales pe femei: »Dumnezeu draguț!».

Preotul știuse să alcătuiască predica așa fel, ca să sugestioneze sufletul plin de evlavie al enoriașilor săi și să întărească buna armonie între săteni.

Credeam însă că în această Duminecă sărbătorească ei și altceva afară de sărbătoarea Duminecii, și se adunase atâta lume la biserică.

«La noi în totdeauna Dumineca și la zile mari mergem la biserică, căci ceace ne afrage mai mult sunt predicile ce le ține preotul. Biserica la noi e nu numai pentru întărirea sentimentului religios, ci și o școală pentru dezvoltarea sentimentelor morale», îmi răspunde un cărturar.

În vechiul regat lucrul nu se petrece așa. Foarte rar auzi câte un preot în sat, ținând predică la Crăciun ori la Paști; în celelalte Dumineci din an predica o cetește dascălul după cazaniile vechi, scrise acum 200 ani, dascălul care, la cele mai multe biserici, e om bătrân și abia poate pronunța cuvintele.

Ce poate dar să atragă pe săteni la biserică? Putem noi spune că preoții de sat contribuiesc la dezvoltarea sentimentelor religioase și morale ale sătenilor din regat?

Eu socotesc că nu. Dacă ne mai gândim la taxele mari ce parte dintre preoți pretind enoriașilor pentru serviciile religioase, nu zici că însuși preoții aceștia suflă ca într-o lumânare în credința sătenilor și sting licăririle de credință?

Până la 1883, preoții se întrețineau numai din pstrahir. Dela această dată statul li-a acordat salarii și i-a pus alături de ceilalți funcționari, iar pentru serviciile religioase li-a fixat taxe maxime, peste care nu pot să treacă.

Dar e vreun preot la sat care să se mențină la aceste taxe?

În Transilvania, legătura sufletească dintre preoți și enoriași e cu mult mai mare decât în regat. Preotul acolo caută să-i înalțe sufletește, să le arate calea adevărată, și astăzi putem spune că numai datorită acestei legături de veacuri s'a putut păstra limba românească și obiceiurile strămoșești. Preotul li-a luminat viața chinuită ca o stea purtătoare de vești bune.

Conferențele preoțești

Zilele acestea s'au mai întrunit conferențe preoțești, pentru a desbate chestiuni de interes general bisericesc, în protopopiatele: *Săliște, Zarand, Dej, Cohalm*, precum și sinodul parohial din Boița.

Cu prilejul conferențelor s'au trimis de pretutindeni la București adrese și telegrame de protestare în chestiunea concordatului plănuir.

S'au mai discutat: problema organizării și unificării bisericii noastre ortodoxe, afacerea școalelor confesionale și alte lucrări puse la ordinea zilei.

Bisericile maghiare

Focea ungurească dela Oradea-mare «N. Napló» scrie că bisericile maghiare din Ardeal se luptă cu mari greutate materiale, și că statul român întârzie să le vie în ajutor, conform tratatului dela Trianon.

Dar statul român cunoaște și stările deplorabile, în care se găsesc bisericile românești, prigonite pe timpul domniei maghiare, și este dator să le ajute pe acestea întâi, și nu pe acelea ale ungarilor, — cu atât mai vârtos, că preoții maghiari ardeleni eată cum lucrează:

Știm precis, scrie Isbânda, și toți cari vin din centrele ardeleni o pot confirma, că în bisericile ungurești din Ardeal, după terminarea slujbei, preoții țin cuvântări cu caracter iridentist, ear asistența, arborând pe piept, tricolorul unguresc, cântă imnul național maghiar. Se face, așadar, pe pământul românesc, sub ochii guvernului, o deșantată și periculoasă propagandă șovinistă, după indicațiile Budapestei. Acestea toate trebuie să ne pue pe gânduri.

Pentru cei ce pleacă în America

Rău voitori, și agenți plătiți de dușmanii neamului nostru, fac propagandă printre țărani ardeleni, spre a-i convinge să plece în America, unde după spusele lor ar fi «raii pe pământ».

Adesea propagande de acestea prind printre oamenii năcăjiți și sătui de viață amară.

Într-o scrisoare recentă, dl I. Jivi Bănățeanu, secretarul ligii românilor din America arată că soarta bieților imigrați este vrednică de plâns.

Pe cât este posibil liga românilor le imparte ajutoare, dar de cele mai multe ori nu poate să-i ajute, neștiind unde sunt.

În afară de mizeria ce-o îndură, sunt nevoiți să sufere și din partea lucrătorilor localnici, cari își văd situația periclitată prin venirea de brațe nouă când nu se simte lipsă, și când sunt aproape 4 milioane de lucrători fără lucru.

În afară de aceasta, noua lege care impune restricția imigrărilor face mari mizerii celor ce vor să pătrundă în «pământul făgăduinții», astfel că mulți sunt nevoiți să se reîntorcă, sau să moară de foame prin porturile în care s'au oprit.

Cei interesați pot căpăta lămuririle dela cassa centrală a asigurărilor muncitorești și sociale.

Despre post

— Predică —

Nu acest fel de post am ales eu, zice Domnul.

Isaia, 58, 6.

Trecerea în postul mare și sfânt al Invierii Domnului trebuie să o facem nu numai cu pregătiri de mâncări și băuturi, ci și cu pregătiri sufletești: cu gândiri despre post, despre însemnătatea lui, despre cerințele și foloasele lui.

Ce este postul? Postul este un lucru anumit ales și pus de biserică pentru sufletul nostru, pentru folosul lui, pentru sănătatea și mântuirea lui. Nu or ce post aduce ajutor și folos sufletului, ci numai postul cel bun și adevărat. Vă voi spune dar care sunt cerințele postului celui bun.

Cerința întâi este *înfrânarea*, adică alegerea și lăsarea unora mâncări grase și a tuturor băuturilor amețitoare. Este lucru de mare trebuință, pentru-că în corpul nostru stau ascunse patimi, poște rele care se răboiesc cu năzuințele noastre bune. Mâncările multe și grase, și toate băuturile îmbătătoare în această luptă a noastră sprijinesc și ațăță patimile rele din noi.

Prin înfrânarea și alegerea mâncărilor ajutăm năzuințele noastre bune și ne ușurăm sufletul de povara patimilor rele. Dar ferirea și alegerea mâncărilor ele singure încă nu fac post bun și adevărat.

Altă cerință a postului este: rugăciunea.

Post fără rugăciune nu poate să fie, pentru-că rugăciunea este graiul sfântului post. Prin rugăciune vorbim cu Dumnezeu, spunem Lui ranele, durerile, părerile de rău ce le simțim în suflet. Fără de rugăciune postul ar fi ca un clopot fără glas.

Prin post trebuie să ne ridicăm la căință, la părerea de rău pentru păcate și la hotărârea de a ne lăpăda de ele. Mai ales postul acesta este chemarea sfântă pentru tot creștinul de a-și face socoteală cu starea și sănătatea lui sufletească. Și apoi, mai are postul o cerință însemnată: *faptele bune*.

Intrarea noastră în sf. post trebuie să aducă nu numai alegeri și schimbări în mâncările noastre, ci și schimbări de bine în viața și faptele noastre.

Fără de această schimbare postul nu folosește. Deaceia zice sf. Ioan Gură de aur: «Postești? arată-mi prin faptele tale... «să postească nu numai gura ta, ci și ochii, urechile, picioarele și mâinile tale», să postească toate membrele corpului tău, ferindu-l de faptele rele și făcând pe cele bune.

Eată care sunt cerințele postului bun și adevărat.

Le avem noi, oare le are postul românilor, aceste cerințe? Nu le avem, pentru-că cei mai mulți, aproape toți oamenii noștri intră în sf. post, trec prin iel și ies din iel fără schimbare sufletească. Cei mai mulți numai mâncările le schimbă, dar purtările nu.

Postul fără de fapte bune e ca nuca fără miez, — și se pare că noi românii numai aceste găoci ale postului la avem și ținem la ele, dar nu căutăm miezul lui: faptele bune.

Frunze și flori are pomul postului nostru, — dar frunzele și florile se scutură înainte, de a lega roade de fapte bune. Postul acesta nu poate fi cel bun și adevărat. Postul așa cum îl avem și îl ținem este depărtat de învățăturile lui Isus și ale bisericii. Cu acest fel de post nu ne ferim. În o foaie străină am cetit odată că doi oameni de ai noștri ajunseră în temniță, pentru-că bătuseră până la sânge pe un fârtat de al lor.

Într-o zi de Vineri temnițarul li-a întins prin fereastră temniței pâne și brânză să mănânce. Și cei doi oameni măncau din pâne, dar de brânză nu se atingeau.

Întrebându-i mirat temnițarul de ce nu mănâncă brânza, ei răspund, că e «sfânta Vineri» și e «păcat». Vedeți, o istorioară prin care un străin arată cât de greșit și de rău au înțeles acei oameni învățătura despre post. Toată dreptatea o avea străinul, căci: ce folos că acei doi oameni se spăriau în temniță de brânza întinsă lor spre mâncare, iar în traiul lor nu s'au spăriat să bată fără milă pe fratele lor în Hristos. Oamenii aceia vedeau păcatul ascuns în brânză, și nu în sufletul și faptele lor. Așa apucaseră din tată în fiu să se sparie și să se ferească de mâncările de fruct, — dar de faptele rele nu.

De câteori și câți în vremea postului scuiță după mușcătura de fruct ce s'a strecurat din gresală în gura lor, — dar sudalma și minciuna o lasă cu toată liniștea să iasă din gura lor, uitând cuvintele apostolului Pavel, că «nu ceace întră, ci ceace iese din gură spurcă pe om».

Și earăși, ați văzut undeva birturile goale în vremea postului? Nu, mai toate sânt pline. Băuturile tot așa se trec în ele, bețiile se fac, sudalmele răsună și poftele spurcate tot se aprind. «Nu acest fel de post am ales eu» zice Domnul și ne mustră prin Isăia prorocul.

Și dacă Domnul ne mustră, ear străinii ne judecă, este vremea să facem o schimbare de bine în felul nostru de a posti, alegând și făcând postul cel bun și adevărat.

Postul este grija de suflet, și acela care lapdă posturile a uitat această grijă și n'are alta decât pântecel și plăcerile.

Și apoi să ne gândim și să ne silim a face post adevărat umplând viața și traiul nostru de fapte plăcute lui Dumnezeu și oamenilor. Să ne gândim că numai singură «măncarea nu ne pune pe noi înaintea lui Dumnezeu», ci după ferirea de mănăcări trebuie să urmeze și ferirea de fapte rele și facerea de cele bune.

Intrând în sfântul și marele post al Invierii ce v'aș putea dară altceva îndemna, decât să întrați cu gândul curat, cu hotărârea de fier de a vă îndrepta și curăți sufletul și traiul de păcate. Numai așa făcând, ne vom apropia de sfânta zi a Invierii așa cum trebuie să ne apropiem: cu viața plină de lumina și florile dragostei și faptelor creștine. Amin.

Pr. Iosif Trifa.

Știrile zilei

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* s'a întors cu trenul de ieri după ameazi la reședința Sa.

Predică în catedrală. Duminecă în 13 Martie n. c. va predica, în catedrala noastră din Sibiu, preotul *Aurel Popoviciu*, prof. la școala normală «Andrei Șaguna».

Nouă împărțire. Comisiunea numită de ministerul de interne, să întocmească proiectul de împărțire a României întregite în județe, și-a terminat lucrarea. Conform noului proiect, România va avea 48 de județe (în loc de 75), împărțite în 9 regiuni.

Intrunirea dela Cluj. Duminecă, în 6 i. c. la ora 10 a. m. s'a ținut în Cluj o intrunire a studenților ardeleni, cari și-au ridicat glasul împotriva *prigonirilor sârbești*. Intrunirea, condusă de prof. univ., dl *I. Lupas*, a trimis moțiuni: studenților iugo-slavi la Belgrad, guvernului român și I. P. S. Sale Mitropolitului Primat.

Retragere. În urma demisiunii din Federație a dlui N. Iorga, șeful partidului național-democrat, întreaga grupare parlamentară de sub conducerea dsaie s'a retras din Federație. Retragerea aceasta se aduce în legătură cu debateră în chestiunea validării dlui C. Stere, ales deputat la Soroca.

Orfan al războiului. Societatea «Ocotirea Orfanilor din Război» are de plasat la ori ce serviciu un orfan de război, vârstă 12 ani. Doritorii sânt rugați a se adresa biroului societății, Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 31. Președintă: Catinca A. Barseanu. Secretar: Lt. Colonel N. Cimperca.

Știri din Cluj. Secretariatul general de interne a ordonat o anchetă la Târgu-Murăș, unde actorii teatrului maghiar joacă piese cu caracter irident.

— Prefectul Clujului Dr. Meșes, a dispus suspendarea până la alte dispoziții a ziarelor «Ellenzék», «Ujság», «Keleti Ujság» și «Hétfői Ujság», pe motiv că au continuat să discrediteze, defaimize și ridiculizeze activitatea autorităților și statului român.

Cinema Apollo, Sibiu, Piața Herman. Au sosit filme nouă. În care joacă artiștii cei mai renumiți. De astăzi încolo reprezentațiile încep la ora 9 și 9 seara. În curând piesa ca Lidia Borelli, Mia May, P. Negri ș. a.

Nr. 20/1921

(7) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II Sănmihaiul inf. cu filia Sănmihaiul superior în protopresbiteratul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat. Locuința și supraedificate în natură.

Reflecții să-și înainteze cererile concursuale instruite în ordine în termen deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta la parohie pe lângă observarea normelor regulamentare, spre a celebra, cuvânta și a lua contact cu poporul.

Turda, 25 Ianuar 1921.

Oficiul protopresbiteral, în înțelegere cu comitetul parohial.

Jovian Murășianu
protopop

Nr. 436/1921 școl.

(23) 2—3

Concurs

Sistemizându-se prin rezoluția Nr. 37510/1920 dela 5 Febr. 1921 a Secretariatului General al instrucțiunii pentru elevii ortodoxi dela toate școlile primare din Târgul-Murășului un post de profesor de religie, prin aceasta publicăm concurs cu termen de 30 de zile.

Concurenții trebuie să fie preoți, sau clerici cu examene de maturitate, iar preferiți vor fi cei ce au ascultat cursurile de profesori de religie la universitatea din Cluj. Petițiile însoțite de documentele cerute sânt a se înainta la Consistorul Diecezan în termenul prescriș.

Cel numit va trebui să-și ocupe postul imediat și să se strămute cu locuința în Târgul-Murășului.

Cluj, la 4 Martie 1921.

Consistorul Diecezan, Cluj.

Nicolae Ivan,
arhim. preș. Consistorului.

Nr. 39/1921 prot.

(18) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Sălmnic, tractul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele cerute (Atestat de botez, atestat școlar dela școala medie, Absolutorul teologic, atestatul de calificare preoțească și de eventuale servicii) se vor înainta subscrisului în termenul deschis.

Aspiranții la această parohie se vor prezenta cu observarea dispozițiilor regulamentare în vre-o Duminecă sau sărbătoare și în parohie și la biserică, spre a se face poporului cunoscuți.

Sibiu, în 12 Februar 1921.

Oficiul protopresbiteral al Sibiului în înțelegere cu comitetul parohial.

D. Iosn Strois,
protopresbiter

Nr. 50/1921 Protop.

(17) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Săsaș, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze subscrisului în termenul sus indicat.

Concurenții după prealabila încuviințare a protopresbiterului să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra Agnita, 26 Ianuar 1921.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Joachim Muntean
protopop

A apărut și se găsește de vânzare la **Librăria Arhidiecezană în Sibiu**

Calendarul arhidiecezan

pe anul comun 1921

cu bogat cuprins, din care amintim următoarele: *Cătră cititorii Calendarului.* — *Arhiepiscopul și Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan.* Alegerea, hirotonirea, instalarea și investirea. — *Gândiri.* — *Știri și fapte din 1920.* Cronică bisericească. — *Ce este bolșevismul?* — *Din zilele de mărire,* cu 5 ilustrații. — *Suferința,* poveste din popor. — *Snoave și istorioare:* 1. Binefacerea și Recunoștința. 2. S'a dat de gol. 3. Curajul femeii. 4. Așa se poate. 5. Măgarul și alcoolul. 6. Mânzul țiganului. — *Pentru mese-riași:* Mesteșugarul cum se cade. — *Pentru economi:* 1. Plugurile cu motor, după C. M. 2. Gunoii. 3. Sfaturi sănătoase, după I. M. P. — *Soldățești.* — *Versuri:* 1. Scrisoarea fetei, de Lt. Eft. Barbu Bogdan. 2. Mama, de Maximilian G. Dopp. 3. Cicoarea, din popor, col. Teodorescu. 4. Căntece din război, col. E. H. 5. Dela Tisa. 6. Cântecul lăncului, din Zărând, col. E. H. 7. A lui Balint. — *Ostășească.* — *Fel de fel:* 1. Cre-dințe despre rândunică. 2. De pe pământ în lună. 3. Puterea exemplului. 4. Sănătatea femeilor. 5. Legea cercetașului. 6. Împotriva mâniei. 7. Cărțile... 8. Radiul și razele sale, după Dr. A. Lanich. 9. Sfaturi. — *Gândiri.* — *D'ale doctorilor:* 1. Gripa sau influenza. 2. Baia de soare, după Dr. Forest. 3. La durere de cap. 4. Mierea. 5. De ce mâncăm repede? după Dr. P. Schmid. 6. Carnea și nutrirea. 7. Nasul roșu. 8. Tusa măgărească. 9. Îngrijirea părului. 10. De ce nu trebuie să bei? 11. Dimineața — obo-seală. 11. Epilepsia (boala rea). — *Gândiri.* — *Alte versuri:* 1. La Oituz, de Șt. Băl-cești. 2. Cătănești, din popor, col. E. H. 3. Mormântul Stegarului, de V. Voiculescu. 4. Sus inima! de G. Coșbuc. 5. Găcitori. — *Scânteii.*

În celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii. — *Insemnarea târgurilor* aranjate după *alfabet și luni.*

Ilustrațiile: I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan. — Statul major la frontul dela Tisa. — Intrarea triumfală a generalului Moșoiu în Sibiu. — Generalul Moșoiu și statul său major trec trupele în revistă. — Revista trupelor care au trecut Tisa și au capturat șase divizii bolșevice. — M. S. Regina Maria la podul peste Tisa asistă la trecerea trupelor.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu «*Șematismul*» bisericii ort. rom. din Transilvania, Bănat și părțile anexate din Ungaria, cu «*Evidență*» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheți și învățători, — și altă ediție, *fără Șematism.*

Prețul: { Ediția cu Șematism 10 Lei } plus porto postal 2 Lei și sunt a se trimite înainte prin mandat postal.

„ fără „ 8 Lei

Librăriilor pentru desfacere peste 10 exemplare se dă rabat